

Document: *Archeologische Quickscan*
Plangebied: *Wijzend 1, Lutjebroek, gemeente Stede Broec*
Adviesnummer: *16072*
Opsteller: *B.C. ter Steege (senior archeoloog) & C.M. Soonius (regio-archeoloog)*
Datum: *01-05-2016*

Advies Monitoring werkzaamheden (kosteloos)

Vervolgtraject

Het is van belang dat Archeologie West-Friesland **minstens een week van tevoren** wordt geïnformeerd over de start van de werkzaamheden. Graag ontvangen wij de contactgegevens van de veroorzaker, zodat contact kan worden onderhouden over de voortgang.

Aad Weel (medewerker AWF)

06-52824909

Archeologische Quickscan

1. Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Op verzoek van de gemeente Stede Broec (Marga Dekker) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot Wijzend 1 in Lutjebroek, gemeente Stede Broec (afb. 1).

De huidige bebouwing op het perceel bestaat uit een woonhuis en een aantal schuren en loodsen. Het plan bestaat om een extra schuurkas en loods te bouwen en het bouwvlak te vergroten. De opzet is om de schuurkas te onderheien met houten palen en een betonopzetter naar een diepte van circa 12 m, waarbij de palen in een raster komen te liggen van 12,8 m bij 4,5 m. De nieuwe schuur wordt onderheid met betonnen palen, eveneens naar een diepte van circa 12 m. De oppervlakte van de schuurkas en loods bedraagt circa 4000 m². De vergroting van het bouwvlak bedraagt 1400 m². De totale oppervlakte van de nieuwbouwplannen is derhalve circa 5400 m². Binnen het bouwvlak zal tevens watercompensatie plaatsvinden in de vorm van een bassin. De locatie is nog niet bekend.

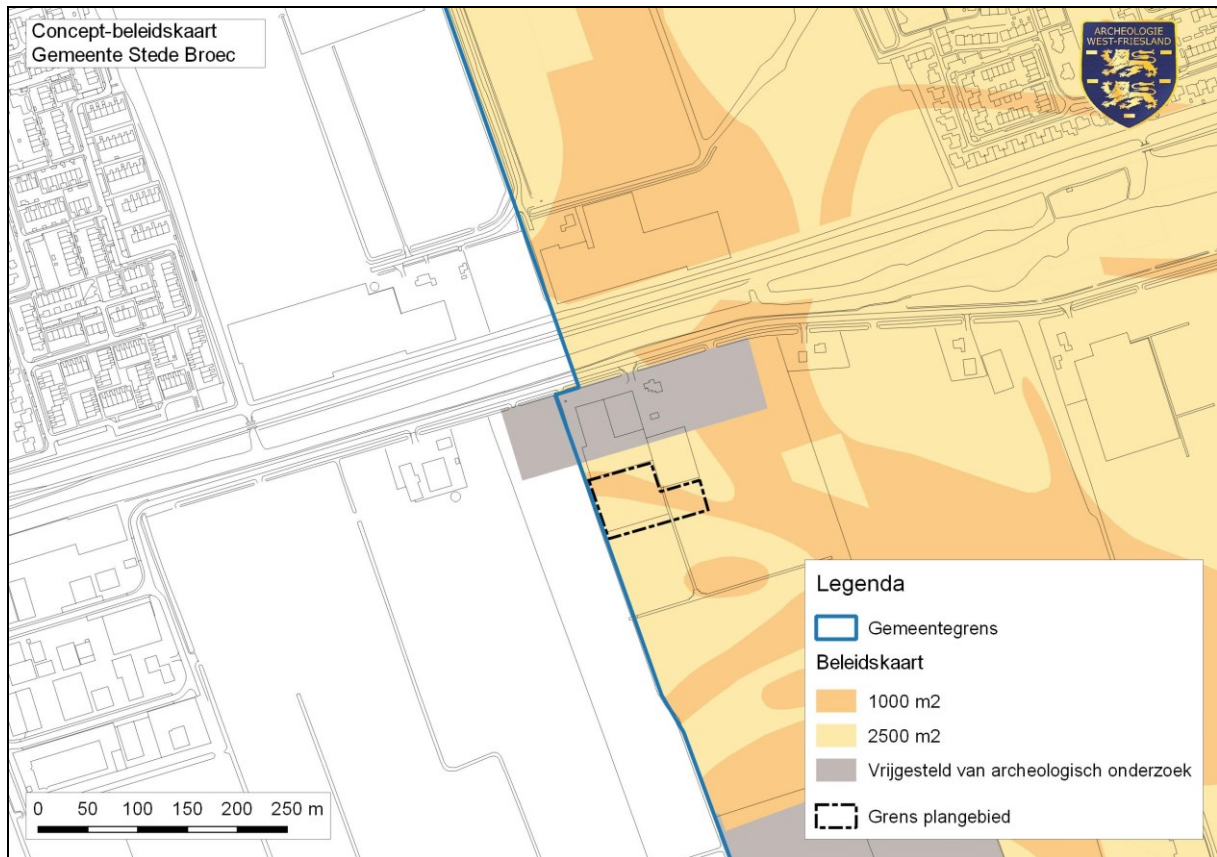

Afbeelding 1. De ligging van plangebied Wijzend 1 (zwarte stippellijn) op een luchtfoto.

2. Bestemmingsplan en concept-beleidskaart archeologie

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2010'. Hierin is een algemene regeling opgenomen voor het gebied, waarbij de delen buiten de bouwvlakken een dubbelbestemming Waarde – Archeologie hebben gekregen. De dubbelbestemming verplicht de aanvrager schriftelijk advies in te winnen bij een archeologische deskundige.

Voor de gemeente Stede Broec is door Archeologie West-Friesland een nieuwe beleidskaart archeologie aangeleverd aan de gemeente, die naar verwachting medio 2016 zal worden vastgesteld. Voor het vervaardigen van onderhavig advies is de in de concept-beleidskaart archeologie gehanteerde vrijstellingsgrens gebruikt (afb. 2). Volgens de concept-beleidskaart geldt voor het grootste deel van het terrein dat het archeologisch aspect meegewogen dient te worden bij ingrepen groter dan 2500 m² en dieper dan 40 cm. Voor een klein deel geldt een vrijstellingsgrens tot 1000 m² en ingrepen ondieper dan 40 cm. De bouwplannen overschrijden deze vrijstellingsgrenzen.

Afbeelding 2. Het plangebied Wijzend 1 (zwarte stippellijn) op de concept-beleidskaart van de gemeente Stede Broec. In het grijs de uitgevoerde opgraving van het I.P.P.

3. (Cultuur)historische achtergrond

Voor het bepalen van de aanwezigheid van bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd kan gebruik worden gemaakt van historisch kaartmateriaal.

Op geen van de historische kaarten is op de locatie van het plangebied bewoning zichtbaar. De verwachting voor vindplaatsen uit de Nieuwe Tijd is daarmee laag.

4. Archeologische en bodemkundige bronnen

Uitgangspunt voor de verwachting van bronstijdresten is de bodemkaart van Ente (1963). Het grootste deel van het plangebied ligt op kleigronden met een middelhoge verwachting voor zowel sporen uit de Bronstijd als sporen uit de Middeleeuwen. Daarnaast is een rug van zavelgronden zichtbaar. Hiervoor geldt een hoge verwachting voor sporen uit de Bronstijd en een middelhoge verwachting voor sporen uit de Middeleeuwen.

In 1979, voorafgaand aan de ruilverkaveling, is door het I.P.P een opgraving uitgevoerd in het noordelijke deel van het plangebied (afb. 2). Hierbij zijn enkele sporen uit de Middeleeuwen en een groot aantal sporen uit de Bronstijd aangetroffen. De sporen uit de Bronstijd bestonden uit meerdere lineaire sloten, een tiental cirkelvormige greppels van

gewasopslagplaatsen, enkele paalverkleuringen en (paal)kuilen. De sporen concentreerden zich voornamelijk in het westelijke gedeelte van de opgraving. De enkele sporen uit de Middeleeuwen tonen aan dat in de nabije omgeving een middeleeuwse nederzetting aanwezig is, maar een huisplaats is niet gevonden.¹

Na de opgraving is men begonnen met de ruilverkaveling. Op een luchtfoto is duidelijk zichtbaar dat het gehele terrein daarbij is omgezet (afb. 3).²

In de directe nabijheid van het plangebied zijn ook waarnemingen gedaan. Het gaat hierbij voornamelijk om aardewerk uit de Midden- en Late Bronstijd en om aardewerk uit de Late Middeleeuwen A (waarnemingsnummers 10254 tot en met 10257, 10280, 15159 en 18552). Op basis van de informatie over de ruilverkaveling is de verwachting voor resten uit de Bronstijd en Late Middeleeuwen laag.

Afbeelding 3. Luchtfoto (20W-29-09 LU-DI 1288) van de ruilverkaveling van De Vries-Metz. Het plangebied ligt rechtsonder, het zuiden is boven.

5. Conclusie

Het ligt in de planning om aan de Wijzend 1 te Lutjebroek een nieuwe schuurkas en loods te bouwen en het bestaande bouwvlak te vergroten met een totale oppervlakte van circa 5400 m².

De geplande ingrepen overschrijden de vrijstellingsgrenzen van 1000 m² en 2500 m² die voor het plangebied gelden op basis van de concept-beleidskaart archeologie van de gemeente

¹ Guiran 1979.

² De Vries-Metz 1993.

Stede Broec. Door de ruilverkaveling zijn mogelijke archeologische resten uit de Middeleeuwen en Bronstijd echter verstoord geraakt. De verwachting voor archeologische resten uit de Bronstijd en Middeleeuwen dient daardoor naar beneden te worden bijgesteld.

6. Advies

Indien het funderingsplan ongewijzigd blijft, is nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk.

Archeologie West-Friesland adviseert de voorgenomen ingrepen vrij te geven met betrekking tot het aspect archeologie.

Het plangebied is vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Ten behoeve van het doen van waarnemingen dient wel in de omgevingsvergunning te worden opgenomen dat Archeologie West-Friesland toekomstige graafwerkzaamheden wil monitoren.

Voor het monitoren van de graafwerkzaamheden worden geen kosten in rekening gebracht en dit zal niet tot noemenswaardige vertragingen leiden. Vondstmateriaal dat bij het uitvoeren van het werk wordt aangetroffen is (conform de Monumentenwet) eigendom van de Provincie Noord-Holland en zal door Archeologie West-Friesland worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Bodemvondsten te Castricum.

Het is van belang dat Archeologie West-Friesland minstens een week van tevoren wordt geïnformeerd over de start van de werkzaamheden (Aad Weel: tel. 06-52824909). Graag ontvangen wij de contactgegevens van de veroorzaker, zodat contact kan worden onderhouden over de voortgang.

7. Bronnen

AHN2 (<http://www.ahn.nl/>)

Archis 3.0

De Vries-Metz, W.H., 1993. *Luchtfoto-archeologie in oostelijk West-Friesland*, Amsterdam.

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Guiran, A.J., 1979. *Lutjebroek (gem. Stede Broec)*. *Bulletin K.N.O.B* 78, pp. 141-143.

Westfries Archief